

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddelerine uygun olarak, Tarım ve Orman Bakanlığına iletilmesi ve Bakan İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını arz ederim. 09/05/24

Prof.Dr. Kayihan PALA
Bursa Milletvekili

Bursa 2020 Yılı 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Mülga Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nca 19.01.1998 tarihinde onaylanmıştır. Planın 4.1.2.1 Maddesinde; *Gelişme alanlarının, tarım alanlarını yok etmeyecek biçimde dengeli olarak geliştirilmesi esastır.* denilmekte ve tarım alanlarının korunması hedeflenmektedir. 4.2.2. Maddesinde ise *"Hiçbir alt ölçekte bu planın ilke, hedef ve kararlarına aykırı plan kararı verilemez."* hükmü yer almaktadır. Ancak Bursa İli, Kestel İlçesi, Soğuksu ve Seymen Mahalleleri (1127 parsel ve çevresi); TOKİ tarafından 'ülke ekonomisine katkı sağlayacak organize sanayi alanlarının geliştirilmesine yönelik hedef' doğrultusunda 'Sanayi Alanı'na ilişkin hazırlanan 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği; 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı ve Plan açıklama raporları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca onaylanarak Bakanlığın 18.04.2024 tarih ve 9283549 sayılı yazısı ile bildirilerek 22.04.2024 tarihinde Bursa İl Müdürlüğü ilan panosunda ve internet sitesinde askıya çıkarılmıştır.

Plan değişikliğine konu alanın bir kısmı "Diğer Tarım Alanı", bir kısmı "Tarımsal Niteliği Korunacak Alanlar" da kalmaktadır. Değişiklik ile plan ana kararlarını, sürekliliğini ve bütünlüğünü bozacak, tarım alanlarına sanayileşme ve şehirleşme baskısı yaratacak nitelikte parçacıl ve noktasal anlayışla sanayi ve depolama amaçlı organize sanayi bölgesi ilan edilmiştir. Öncesinde, TOKİ ve hazine taşınmazların bulunduğu alanda 11.10.2017 tarih ve 4650 sayılı Başbakanlık Makam Olur'unca TOKİ adına kamulaştırılma işlemleri başlanılan, kamulaştırma sahasında TOKİ tarafından sanayi amaçlı imar planlarının yapılması ve akabinde imar uygulamasının yapılması, mahsuplaşmanın gerçekleştirilmesi ile kamulaştırmaya konu taşınmazların S.S İleri Teknoloji Sanayi Toplu Yapı Kooperatifine devri hususlarında TOKİ ile ilgili Kooperatif arasında 29.11.2017 tarihli protokol imzalanmıştır.

Planda yapılan değişiklik yasal mevzuat açısından diğer alanlarda da sorunludur. Tarım alanları; 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8. Maddesi Fıkrasınca *"Tarım arazileri, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda belirtilen izinler alınmadan tarımsal amaç dışında kullanılmak üzere plânlanamaz."* denilerek koruma altına alınmıştır. Ancak planda yapılan değişiklik ile bu kanun maddesi de göz ardı edilmiştir. İkincil olarak ise Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 8. Maddesine aykırı olarak, değişiklik hakkında birçok kurumdan görüş alındığı halde Tarım İl Müdürlüğü görüşüne yer verilmediği görülmektedir.

OSB kurulmak istenen arazinin bir bölümünün tarım alanı olması yüzünden, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununa göre, buralar için Bursa İl Toprak Koruma Kurulundan tarım dışı kullanım iznine yönelik olumlu karar verilmesi gerekmektedir. Bursa İl Toprak Koruma Kurulu, 21.06.2018 tarihli kararıyla tarım dışı kullanıma izin vermiştir. Ancak, bu karar Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması ve Planlanmasına Dair Yönetmeliğin md.12/f.8 hükmüne göre, 2 yıl içinde uygulamaya geçilemediğinden yürürlüğünü yitirmiştir. Aynı karara dayanılarak 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında değişikliğe gidilmektedir.

Yer seçimi yapılan parsellere ait arazilerin bir bölümü amaç dışı kullanıma uygun marjinal özelliklere sahip bir arazi olsa da yok edeceği tarım (mutlak tarım arazisi:37,4 hektar, özel ürün arazisi: 78,22 hektar; EK-1) ve dikili arazilerinin yanında diğer tarım alanlarına yaratacağı yapılaşma ve sanayileşme baskısı ile havayı toprağı ve suyu kirletici özelliğı olan ve çok miktarda su kullanılmasını gerektirecek sanayi tesislerinin alanda yer verilip verilmeyeceğı plandan ve planlama raporundan net olarak anlaşılamayan böylesi yer seçimlerinde öncelikli olarak insan sağlığı, bölgede yaşayan canlılar ve ekolojik hassasiyetler, tarımsal ve hayvansal üretimin niteliğı, potansiyeli dikkate alınması çok önemlidir. Sadece yerli ve milli üretime katkı sağlanması, istihdam yaratması vb. ekonomik, teknik hesaplar ve seçilen parselin bir bölümünün fiziksel uygunluğu projenin hayata geçirilmesi için tek ve yeterli ölçüt değildir. Bu bağlamda;

1. 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında değişiklik yapılabilmesi bakımından Bursa İl Toprak Koruma Kurulu' nun yürürlükte olmayan kararını canlı tutabilmek adına, Bakanlığınızca, "olur/uygundur/yürürlüktedir"yönünde bir beyan, yazı, karar oluşturulmuş mudur? Oluşturuldu ise, bunun tarih, sayı, kapsam ve içeri nedir?